

کلاس‌های هوشمند و نرم‌افزارهای کارامد زیست‌شناسی

کلاس‌های هوشمند موضوعی

۷۲۰

سپیده لشگری‌نیا
دبير زیست‌شناسی منطقه ۴ آموزش و پژوهش تهران

چشناواره رسانه و دیجیتال در سال ۲۰۱۰ است که با نگارشی ساده و روان برای دوره دبیرستان تا دانشگاه تألیف شده است. اینیمیشن‌های هر مبحث آن به زبان انگلیسی هستند و ترجمه آن‌ها به زبان فارسی در همان قسمت نمایش داده شده است. دانش‌آموزان در کلاس ابتداء مطالب فارسی هر قسمت را مطالعه می‌کنند و سپس می‌توانند اینیمیشن‌ها و فیلم‌های مربوطه را که به صورت جامع و بهروز جمع‌آوری شده‌اند، مشاهده کنند. مطالب مطرح شده در این سی‌دی عبارت‌اند از: ژنتیک مولکولی، زیست‌شناسی سلولی، دستگاه تنفس، دستگاه ایمنی، دستگاه عصبی، دستگاه گردش خون، دستگاه گوارش، دستگاه حرکتی، دستگاه تصفیه خون، حواس، زیست‌شناسی گیاهی، شارش انرژی، میکروب‌ها، آغازین، مولکول‌های زیستی و بیماری‌ها. همکاران علاقه‌مند به تهیه این نرم‌افزار می‌توانند با انتشارات خانه زیست‌شناسی به شماره تلفن‌های ۶۶۴۶۰۲۸۷ و ۶۶۴۹۶۱۷۸ تماس حاصل کنند.

سی‌دی زیست‌شناسی گروه نرم‌افزاری درایت

این نرم‌افزار دربردارنده چهار سی‌دی مجاز است و شامل علوم زیستی سال اول متوسطه، زیست‌شناسی و آزمایشگاه ۱ سال دوم متوسطه، زیست‌شناسی و آزمایشگاه ۲ سال سوم متوسطه و زیست‌شناسی سال چهارم (پیش‌دانشگاهی) می‌شود. برای تولید و ویرایش هر کدام از این نرم‌افزارها، بیش از دو سال کار شده و از عکس‌ها، اینیمیشن‌ها و فیلم‌های متعدد و باکیفیت بالا استفاده

مقدمه
استفاده بهینه از زمان برای تدریس، توجه به یادگیری هرچه بیشتر فراگیرندگان، و جلوگیری از اتلاف وقت، برنامه‌ریزان نظام آموزشی را بر آن داشته است که در راستای گسترش آموزش نوین گام‌های مهمی بردارند. از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به برگزاری کلاس‌های هوشمند اشاره کرد. موفقیت این نوآوری مستلزم آشنایی هرچه بیشتر دیگران با نرم‌افزارهای کارامد آموزشی است.
استفاده از فناوری اطلاعات لازمه تدریس مفهومی درس زیست‌شناسی است. در این روش فراگیرندگان خمن مطالعة مطالب کتاب، فیلم‌ها و اینیمیشن‌های مربوط را مشاهده می‌کنند و به درگ موسکافانه تری نسبت به مباحث علمی می‌رسند. علاوه‌بر این، قادر خواهند بود به سهیله امتحانات تستی و دریافت کارنامه میزان یادگیری خود را بسنجند.

کلیدواژه‌ها: کلاس‌های هوشمند، فناوری اطلاعات، نرم‌افزار آموزشی، آموزش زیست‌شناسی

باتوجه به تجربیات نویسنده این مطالب، در هر مدرسه‌ای حداقل وجود یک کلاس مشخص و مجزا که مخصوص تدریس درس زیست‌شناسی باشد (کلاس موضوعی) لازم و ضروری است. این کلاس‌ها باید با امکانات لازم، از جمله مولاژها، پوسترها، وسایل تشریح، میکروسکوپ و از همه مهم‌تر تخته هوشمند یا ویدیو پروژکتور مجهز باشند تا امکان استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی فراهم شود. وظیفه خویش دانستم با توجه به استفاده بهینه دانش‌آموزان از کلاس‌های هوشمند «دبیرستان شاهد معلم» منطقه ۴، سی‌دی‌های آموزشی مورد استفاده خود را به شما همکاران گرامی معرفی کنم.

معرفی نرم‌افزار

سی‌دی زیست‌شناسی مصور

این سی‌دی توسط محمدرضا ناظم، کارشناس ارشد بیوشیمی پژوهشی، در «گروه تحقیقاتی میکروسول» تهیه شده است. نرم‌افزار مذبور در بخش پژوهشی فناوری - نوآوری برگزیده چهارمین

۲۰

فیش‌برداری دیجیتالی

عبدالحمید پهلویزاده

هندستان حضرت رقیه (س) آبادان، بوشهر

در جمع‌آوری اطلاعات برای تحقیق، یکی از شیوه‌های رایج «فیش‌برداری» است که در گذشته با یادداشت‌برداری معمولی و سپس به کمک فیش‌های آماده انجام می‌گرفت و اکنون از نسخه‌های دیجیتال آن استفاده می‌شود. یکی از نرم‌افزارهای مفید در این زمینه، برنامه فارسی «بوریحان»^۱ است. این نرم‌افزار که به صورت رایگان از طریق سایت اینترنتی آن^۲ قابل دریافت است، همه کارهای مربوط به فیش‌برداری و یادداشت‌برداری پژوهشگر را مدیریت می‌کند.

در نرم‌افزار بوریحان شما می‌توانید اطلاعاتی در مورد عنوان تحقیق و پژوهشگران وارد کنید و علاوه بر فیش‌برداری، که کارکرد اصلی برنامه است، از بخش‌هایی از قبیل یادداشت شخصی و کتاب‌شناسی نیز بهره بگیرید.

همچنین با کلیک روی هر کدام، اطلاعات مربوطه را وارد و ذخیره کنید. البته ابتدا باید عنوان تحقیق را بنویسید و ذخیره کنید. سپس در بخش کتاب‌شناسی، با وارد کردن عنوان کتاب، آن را ثبت کنید. در مرحله بعد می‌توانید فیش‌برداری کنید.

از دیگر قابلیت‌های این نرم‌افزار، چاپ فیش‌های نوشته شده و همچنین، خروجی گرفتن در قالب فایل «Word» است. حذف یک فیش، جستجو در میان فیش‌ها، مرتب‌سازی و قابلیت بزرگ‌نمایی نیز از دیگر امکانات بوریحان است. در ضمن این برنامه «portable» است و نیازی به نصب ندارد.

- پی‌نوشت**
۱. این نرم‌افزار حاصل تلاش مهندس افقری است.
 ۲. <http://www.boureyhan.com/>

شده است. آقای فریدون جبارپور، دبیر زیست‌شناسی منطقه ۱۱ آموزش‌وپرورش، درصد بالایی از اینیمیشن‌های این نرم‌افزار را طراحی کرده و توضیحات کاملی از تمامی فصل‌های کتاب‌های زیست‌شناسی به صورت مجزا ارائه داده است.

در صفحه نخست این نرم‌افزار، آیکون‌های مانند کلاس درس، آزمون‌های چهارگزینه‌ای، سوالات امتحانی، اینیمیشن و فیلم، و بخشی به نام «تمرین کنید» موجود است. با کلیک کردن روی کلاس درس پنجره‌ای حاوی تمام فصل‌های کتاب نمایش داده می‌شود. با ورود به هر فصل مطالب آن ارائه می‌شود که با قرار گرفتن موس روی هر خط، توضیحات جامعی همراه با نمایش فیلم و اینیمیشن و صدای گوینده مشاهده می‌شود.

در قسمت آزمون‌ها، امتحانات تستی با بازی همراه شده‌اند و دانش‌آموز می‌تواند در آزمون‌های تستی با مدت زمان استاندارد شرکت کند و در نهایت کارنامه‌ای همراه با توضیحات جانبی دریافت دارد. در قسمت اینیمیشن و فیلم‌ها، موارد بسیار جذابی برای دانش‌آموزان در نظر گرفته شده است (همراه با فیلم‌های آموزشی تشریح مغز، چشم و سایر موارد).

نzedیک به دو دهه است که آموزش زیست‌شناسی در کشورهای پیشرفته جهان متحول شده است، استفاده از این نرم‌افزار شما را با این تحول جهانی همراه خواهد ساخت.

منابع

۱. تکنولوژی آموزشی، شماره ۱۹، اسفندماه ۱۳۸۲.
۲. تکنولوژی آموزشی شماره ۲۰، فروردین ۱۳۸۳.
۳. www.Amoozeshvaparvaresh.org.
۴. رشد مدرسه فردا، شماره ۶۱ فروردین ۱۳۹۱.
۵. رشد مدرسه فردا، شماره ۶۷ بهمن ماه ۱۳۹۱.